

A Könyvtárostánárok Egyesülete elnökségének szakmai beszámolója 2013

Az Egyesület munkáját a 2013-as feladatterv főbb pontjai mentén mutatjuk be és értékeljük.

1. Tagság minél szélesebb körű tájékoztatása

Ebben az évben új kommunikációs formát vezetettünk be. Azoknak a tagjainak, akik megadták e-mailcímüket, a lehető leggyorsabb tájékoztatást nyújtjuk *kör-e-mailek* formájában. 2013-ban 69 ilyen levelet küldtünk.

Nem csak a tagok, hanem minden kolléga tájékoztatását szolgáló legfontosabb és leggyorsabb tájékoztatási eszközünk *hírblogunk* (<http://konyvtarostanar.wordpress.com>), melynek gondozását Nyíró Gizella látta el. A szorosan az Egyesületre vonatkozó információkkal folyamatosan töltötte fel *honlapunkat* (<http://www.ktep.hu/>) is Dömsödy Andrea.

A könyvtárostánároknak szóló *levelezőlistákon* egész évben igyekeztünk felhívni a figyelmet a KTE legfontosabb eseményeire, a könyvtárostánárokat érintő kérdésekre, köszönet Kiss Annának és Benkő Ilonának a moderálásért. Ezek mellett rendszeresen jelen vagyunk a katalisten ill. az IFLA magyar levelezőlistáján.

Ebben az évben ugrásszerűen megnőtt a levelezőlistákon és az egyesület e-mail címén, telefonján jogi tanácsot kérő kollégák száma, ami nagyon nagy megterhelést jelentett az elnöknek, az elnökségnek.

Hírlevelünket a korábban megszokottaknak megfelelően kétszer, év elején és tanév elején megjelentettük és minden tag címére vagy email címére elküldtük, majd honlapunkon is közzétettük. http://www.ktep.hu/_hirlevel.

Kámán Veronika nemzetközi kapcsolatokért felelős elnökségi tagunk aktivitásának köszönhetően fokozni tudtuk a *nemzetközi* szakmai hírek terjesztését a tagoknak és a kollégáknak.

Összességében úgy értékeljük, hogy Egyesületünk nemcsak a tagok felé, de minden könyvtáros kolléga felé széles körű tájékoztatási tevékenységet folytatott ebben az évben is.

2. A tagok szakmai ismereteinek gyarapítása

A KTE *Tavaszi Szakmai Napján* két nagy téma volt. Délelőtt a változó tankönyvi rendeléssel-ellátással foglalkoztunk. A Könyvtárellátó (KELLO) és a Tankönyvesek Országos Szövetsége (TANOSZ) képviseltette magát, de a KLIK részéről nem jött el a meghívott előadó. Délután az Iskolai könyvtár kopp-napon c. pályázatunkra beérkező művek szerzői mutatták be foglalkozás ötleteiket műhelymunka keretében, melynek nagy sikere volt.

A *Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon* a Könyvtáros Klub rendezvényeként a tágabb szakmai közönségnek és az érdeklődőknek bemutattuk a *Kis KTE könyvek* c. sorozat addig megjelent hat kötetét. A beszélgetés résztvevői voltak a szerzők, szerkesztők és a jelenlévők

megtekinthették a sorozat köteteit. Az Iskolai Könyvtári Világnap-hónap ismertetését a Kalandok az iskolai könyvtárban c. pályázatunk két győztesének mesélése vezette be és láthatóak voltak a beküldött pályaművek képei is.

Májusban az Országos Idegennyelvű Könyvtárban (OIK) Az *Alkotó könyvtáros* sorozat keretében Balogh Mihály – volt elnökünk- új könyvének bemutatója kapcsán beszélgettünk a könyvtárostanári hivatásról és a helytörténeti kutatásairól, egyben köszöntöttük Őt 70. születésnapján.

Ebben az évben is szekciót szerveztünk a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) 45. *Vándorgyűlésén* Egerben. A témát: Hogyan lehetek/maradhatok könyvtárostanárr? a képzési, továbbképzési lehetőségek és az új köznevelési törvény előírásainak megfelelően jártuk körül.

Az *Őszi Szakmai Napunkat* az idén az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) dísztermében tartottuk. Kihirdettük a 2013-as pályázatok eredményeit és átadtuk a *KTE emlékérmeket*. Az ŐSZN témája a Könyvtári rendszer és az iskolai könyvtárak volt. A program megvalósulását támogatta az Nemzeti Kulturális Alap (NKA) és az OSZK Könyvtári Intézete.

A szakmai fejlődést és az iskolai könyvtárak népszerűsítését segítik elő az egyesületünk által kiírt pályázatok, melyek a következők voltak 2013-ban:

- Így tanítom a könyvtári rendszert- könyvtárostanári pályázat
- Ilyennek képzelem a jövő iskolai könyvtárát - tanulói pályázat
- Készítetek kódexet iskolai könyvtárakról! - tanulói pályázat.

Örömmel szolgált, hogy sok színvonalas, nagyon kreatív pályamű érkezett be, melyekből kiállítást tudunk rendezni az OSZK V. emeleti folyosóján.

Ezúton is köszönjük a pályázók és a felkészítő kollégák munkáját, valamint az OSZK restaurátor műhelyének közreműködését!

Ebben az évben egy önálló kiadvány előkészítésével és kiadásával is elősegítettük a szakmai ismeretek bővülését. Sikeres NKA pályázataink támogatásával megjelentettük a *Kis KTE könyvek* sorozat 7. kötetét. A kötet bemutatására majd a 2014-es Tavasz Szakmai Napon kerül sor, ekkor kapják meg tagjaink a könyvet.

Hírleveleinkben továbbra is közreadjuk szakmai *sajtófigyelő*nk, melyből a könyvtárostanárok tájékozódhatnak az eltelt időszak iskolai könyvtári, és az olvasóvá nevelés kérdéseinek friss szakirodalmáról.

Összességében úgy értékeljük, hogy Egyesületünk ebben az évben a szokásosnál aktívabb volt ezen a területen. Munkaterven felül teljesítettünk. Munkánkat pedig visszaigazolta a nagyfokú érdeklődés, részvétel.

3. Szakmai érdekérvényesítés, PR

Az elmúlt évben is rendszeresen *véleményeztük a készülő jogszabályokat*, amennyiben megkeresték ezzel egyesületünket. Ez 2013-ban 14 db volt. Hozzászólásainkat, véleményezéseinket részben nyilvánosságra hoztuk a honlapunkon is (<http://www.ktep.hu/allasfoglalas>). Ez a munka nagyon sok időnk, energiánkat lekötötte, sokszor csak napok vannak a munkára. Legfőbb köszönet itt Dömsödy Andreát illeti.

Folyamatosan leveleztünk, telefonoztunk az Emberi Erőforrások Minisztériumával (EMMI), a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal (KLIK) és a KELLO-val a könyvtárostanárokat, az iskolai könyvtárakat és a tankönyvi ellátást érintő problémákról. Sajnos a kommunikáció többnyire egyoldalú... Beadványainkra, hivatalos leveleinkre a legtöbb esetben nem kaptunk választ.

Nem sikerült elérni, hogy újra összehívja az EMMI a Tárcaközi bizottságot, ahol a két terület (oktatás és könyvtár) kapcsolódási pontjait és problémáit megvitathatták volna az érintettek.

A legkomolyabb „harcot” a könyvtárostanárok pedagógus státuszba sorolásával kapcsolatban folytattuk, de végül ez is csak újságírói segítséggel lett sikeres.

Az iskolai könyvtárak, a könyvtárostánári *szakma népszerűsítésének* továbbra is kiemelt lehetősége az Iskolai Könyvtárak Nemzetközi Hónapja. A 2013-as év szlogenje: Iskolai könyvtár: ajtót nyit a világra! Honlapunkon ebben az évben is a debreceni Vörösmarty M. Ált. Iskolával közös felhívást tettünk közzé, buzdítottunk a világnaphoz való csatlakozásra. Újdonság volt a minél többeket mozgósító Könyvjelzőcsere program, melyet Kámán Veronika koordinált. Ő készített egy angol nyelvű összefoglalót a magyarországi eseményekről, mely meg is jelent az IASL honlapján, köszönet érte. Andó Anita kezdeményezésére 2013-ban először rendeztük meg Magyarországon közösen az iskolai könyvtárak éjszakáját, mely nagyon nagy siker volt! Köszönet a lelkes kollégáknak, a segítőknek, akik felejtethetetlen programokat szerveztek a gyerekeknek.

A kollégák szakmai elismeréseként 2013-ban is négy könyvtárostánár kollégának adtuk át a *KTE emlékérmeket*. Kitüntetettjeink: Életmű-díj: Szlávik Jánosné Zsóka, A könyvtárostánári hivatásért: Tóth Viktória, az Egyesületért: Zseli Klára, az Év ígéretes könyvtárostánára: Németh Szilvia.

Állami ill. MKE-s kitüntetésre is felterjesztettünk kollégát, de ezek sajnos nem voltak sikeresek.

Tagoktól és más könyvtárostánár kollégáktól folyamatosan kapunk *helyi érdekérvényesítéssel* kapcsolatos megkereséseket, mely ügyekben igyekszünk segíteni, de ez már sokszor meghaladja lehetőségeinket, úgy időben, mind kompetenciában. Kérünk minden tagot, hogy kövesse a jogszabályi változásokat, nézze a honlapot, blogot, levelezést, mert sajnos konkrét személyes ügyek elintézését egyenként nem tudja ellátni a KTE elnöke, elnöksége.

Az országos közéleti *sajtóba* több alkalommal sikerült bekerülnünk, jórészt a tankönyvi ellátás anomáliáival kapcsolatban. Az országos szakmai sajtóban minden rendezvényünkről jelent meg beszámoló. Az elnökség tagjai is többször publikáltak különféle témákban.

Összességében úgy értékeljük, hogy Egyesületünk ebben az évben nagyon nagy energiát fektetett a jogszabályi szintű szakmai érdekérvényesítésbe. Munkánk ezen a területen viszont nagyon kis hatékonyságúnak bizonyult. Talán többet tudtunk tenni a világhónapban a könyvtárostánári munka szakmai bemutatása területén

4. Kapcsolattartás a társ szervezetekkel, intézményekkel

A KTE továbbra is az MKE társult szervezete, így tagjaink élvezhették minden MKE tagnak is járó szolgáltatást. Minden MKE Tanácsülésen képviseltük tagjainkat, és dr. Eigner Judit részt vett az MKE Küldöttgyűlésén.

Részt vettünk az *Országos könyvtárügyi konferenciát* követő Műhelybeszélgetések két szekciójában: Az olvasásfejlesztés ill. A könyvtárak szociokulturális funkciói című műhelyekben. Ezekhez áttekintettük a már elkészült Iskolai könyvtári stratégiai munkaanyagunkat, ennek segítségével hangsúlyoztuk az iskolai könyvtári szempontokat. Ezeknek a megbeszéléseknek elsődleges célja a készülő könyvtári stratégia konkrét feladataihoz javaslatok megfogalmazása, kialakítása.

2013-ban testületi tagjai voltunk az IASL-nek és a HUNRA-nak. Kapcsolatot tartottunk más tanáregyesületekkel, különösen a Magyartanárok, a Történelemtanárok és az Osztályfőnökök Egyesületével, az MKE Gyermekkönyvtáros Szekcióval és a Bod Péter Társasággal.

Tervezett program volt a Magyar Könyvtárosok Világtalálkozóján való részvétel, de ez objektív okok miatt nem valósult meg, ugyanis nem hívták meg egyesületünk képviselőjét a konferenciára.

Határon túli kapcsolataink ebben az évben két szervezeten keresztül erősítettük: A Romániai Magyar Iskolai Könyvtárosok Egyesületének felkérésére több napos továbbképzést tartott a nyáron két tagunk: Nyíró Gizella és Vass Marianna, tovább öregbítve szakmai hírnevünket, köszönet érte! Továbbra is kapcsolatot tartunk a Kárpátaljai Magyar Iskolai Könyvtárakért Alapítvánnyal (KAMIKA), segítjük munkájukat.

Összességében úgy értékeljük, hogy Egyesületünk ebben az évben ugyan nem minden korábbi partnerével ápolt aktív kapcsolatot, a megvalósuló együttműködések viszont tartalmasak voltak.

5. Pályázatok

Több szempontból is fontos, hogy egyesületünk aktívan pályázzon. Egyrészt a célokhoz megtalálni a megfelelő forrásokat, másrészt szakmai aktivitást mutatni. Három pályázatot számoltunk el az NKA-nál: könyvsorozatunk 7. kötetének előkészítését, majd kiadását és az Őszi Szakmai Nap megrendezését. Az EMMI 2012-es működési pályázata áthúzódott 2013-ra, és a Nemzeti Együttműködési Alap (NEA) működést segítő támogatása is utófinanszírozott, ennek elszámolása 2014-ben esedékes.

Ezek a munkák is rengeteg adminisztrációval járnak, nagy odafigyelést és pontosságot igényelnek, sok-sok munkaórát áldozott rá Donkó Erika gazdasági felelős, az elnök, valamint P. Szabó Melinda, aki új pályázati felelősként sok időt-energiát fordított az elektronikus pályázati elszámolásokra és az újonnan beadott pályázatokra, köszönet nekik.

A jogi változások, szervezeti átalakulások miatt többször kellett szervezetünket újból regisztrálni, az ehhez szükséges igazolásokat, hivatalos iratokat beszerezni, amit többnyire nagyon rövid idő alatt kell lebonyolítani. Ez is sok idő, energia és pénz is.

Sajnos 2013-ban tovább szűkültek a pályázati lehetőségek, témák és a pénzüsszegek is... Működési és szakmai program támogatására a NEA-nál a pályázatainkat elfogadták, de pénzhiány miatt nem kaptunk támogatást.

Összességében úgy értékeljük, hogy Egyesületünk ebben az évben is nagy energiát fektetett a szakmai és működési tevékenységek anyagi háttérének biztosítására, de a változások és a beszűkült lehetőségek nehezítik a munkát, rontják a hatékonyságot.

6. Taglétszám növelése

A megfeszített szakmai munkának, a hivatalos szakmai segítségnyújtás beszűkülésének, a könyvtárostanárok kiszolgáltatottságának, a tagoknak járó folyamatos on-line tájékoztatásnak és a minőségi szakmai programjaink következtében a tagság létszáma 2013-ban öröndetesen tovább emelkedett. 154-ről 162-re nőtt. A 2012-es évhez képest tagságunk 8 fővel lett nagyobb létszámú. A tagok között 38 új tagtársat üdvözölhetünk. Az elnökség jónak értékelte az elért eredményt, köszönjük a bizalmat, a csatlakozást!

Sok adminisztrációs feladattal jár a tagnyilvántartás. Ebben az évben Cs. Bogyó Katalin megújította a tagnyilvántartó lapot, mely bevált, így pontosabb és naprakészebb a nyilvántartásunk, könnyebb a tagdíjak és egyéb adatok regisztrálása és a tagdíjhányad továbbutalása az MKE-nek. Ezen a területen Cs. Bogyó Katalin és Donkó Erika együttműködése szükséges. Helytállásukat köszönjük.

Összességében úgy értékeljük, hogy a taglétszám növekedése visszaigazolja munkánkat. Emellett ebben az évben hatékonyabbá tudtuk tenni nyilvántartásunkat.

7. Adminisztratív, szervezeti ügyek

Az elnökség 2013-ban hatszor ülésezett. A jegyzőkönyveket dr. Eigner Judit készítette. Az elnökségi üléseken mindig részt vett Petri Ágnes, az ellenőrző bizottság elnöke.

Tóth Viktória tagként nagy segítséget jelentett, hogy heti rendszerességgel továbbítja a beérkező küldeményeket a postafiókról ill. a székhelyről, köszönet neki is.

Az elnökség *belső levelezőlistája* az ülések között is biztosítja a hatékony együttműködést. Előfordul, hogy napi több e-mailt is váltunk, az elvégzett feladatokat Google-naptárban rögzítjük. Ezt visszanezve megállapíthatom, hogy szinte minden napon több bejegyzés van, tehát folyamatos, napi munkát jelent az egyesületi élet vitele. Nagy erőfeszítéseket kíván a pályázatok elszámolása, adminisztrálása, de a szűkülő keretek között egyesületünk hatékony és sikeres működést csak így tudjuk finanszírozni. Költségvetésünk biztos részét a befizetett tagdíjak adják, mellyel az egyesület napi működtetését biztosítjuk. (Postaköltség, telefon, könyvelői díj, társszervezetek tagdíjai).

A *gazdálkodás* kiegyensúlyozott, nagyon takarékoskodunk, bár bizonyos költségek növekszenek (banki és könyvelési kiadások). Váratlan nagy kiadásként érte egyesületünket az MKE Közgyűlése által megszavazott egyszeri hozzájárulás kötelező befizetése. A könyvelés naprakész, a NAV bevallások rendben vannak, az év végén elkészült a hivatalos pénzügyi mérleg.

A folyamatos irattározást és adat-iratszolgáltatást Rónyai Tünde végzi, köszönet neki is. A még a Berzsenyi Gimnáziumban lévő irattári anyag átnézése, szétválogatása és beintegrálása az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet - Pedagógiai Könyvtár és Múzeumban (OFI-PKM) lévő irattárba nem valósult meg teljes egészében. Ez is több ember, több napos munkája, melynek elvégzését 2014-re újra beterveztük.

Összességében úgy értékeljük, hogy Egyesületünk ebben az évben a szakmai munkán túl, azok érdekében sok időt és energiát fektetett a szervezet adminisztratív működtetésébe is.

Végül még egyszer köszönetet mondok az elnökség tagjainak, akik időt, fáradságot nem kímélve dolgoztak az iskolai könyvtári szakterületért, a könyvtárostanárokért!

Budapest, 2014. február 8.

Szokmári Klára elnök
az elnökség nevében